

ŞEHİR

GÖÇ ve TARİH

KENTLEŞME

KÜLTÜR

SOSYAL UYUM
YAŞAM

DEĞERLER

ÖZ KİMLİK

BÜTÜNLEŞME

AİDİYET

GELENEK

T.C.
BURSA VALİLİĞİ
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

BİR ŞEHİRDE YAŞIYOR OLMAK

PROJE KİTAPÇIĞI

BİR ŞEHİRDE YAŞIYOR OLMAK

BİR ŞEHİRDE YAŞIYOR OLMAK

BURSA İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

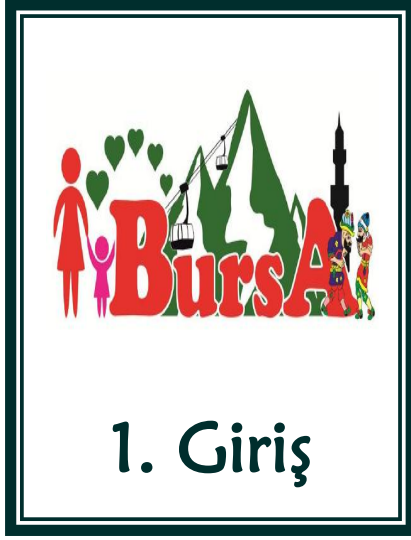
2018

İL YÜRÜTME KURULU

1. Sabahattin DÜLGER	İl Milli Eğitim Müdürü
2. Arzu AYYILDIZ	İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı
3. Harun KIZIK	Yıldırım - Mustafa Dörtçelik İlkokulu Okul Müdürü
4. Nilüfer İŞYAR	Nilüfer – Doğanköy İlkokulu Okul Müdürü
5. Erdal KARATAŞ	Osmangazi – Sadi Etkeser İlkokulu Okul Müdürü
6. Ümit ÖZTÜRK	Temel Eğitim Proje Uzmanı

İL ÇALIŞMA KOMİSYONU

1. Harun KIZIK	Yıldırım - Mustafa Dörtçelik İlkokulu Okul Müdürü
2. Nilüfer İŞYAR	Nilüfer – Doğanköy İlkokulu Okul Müdürü
3. Erdal KARATAŞ	Osmangazi – Sadi Etkeser İlkokulu Okul Müdürü
4.	Yıldırım - Mustafa Dörtçelik İlkokulu Rehber Öğretmeni
5.	Nilüfer – Doğanköy İlkokulu Rehber Öğretmeni
6.	Osmangazi – Sadi Etkeser İlkokulu Rehber Öğretmeni

Hızla gelişen ve kontrolsüz bir kentsel büyüme gösteren şehir, 80 ilin tamamından göç almaktadır. TÜİK verilerine göre şehirde yaşayan 2.936.803 kişiden yaklaşık olarak 1.350.000' nin nüfusa kayıtlı olduğu il bu şehir dışıdır.

Yasalar ve sınırlamalarla kentin doğal yapısına ve kaynaklarına zarar verilmesi önlenemez. Bütün göç alan kentlerde kentlerin değerlerine sahip çıkılması ancak kentlilik bilincinin oluşturulması ve geliştirilmesi ile mümkün olacaktır.

Kentlilik bilinci kapsamında kentler içine ön görülen 3 temel yaklaşım ön plana çıkmaktadır.

1. Kentin tarihi ve kültürel değerlerinin farkına varmak
2. Kentin fiziksel, kültürel ve sosyal dönüşümünü gerçekleştirmek.
3. Kente karşı aidiyet duygusunu hissederek, kenti sahiplenip korumak.

Kentte yaşamak bir insanın gerçekten kentli olduğu ya da kentlilik bilincine sahip olduğu anlamına gelmez. Kentlilik bilinci oluşturmak için etkili bir şekilde kentlilik eğitimi verilmelidir.

Piaget'in somut işlemler döneminde 7-11 yaş çocuğunun bilişsel yetileri giderek gerçeğe daha uygun değerlendirmeler yapabilecek düzeye gelir. Zamanı, yeri ve çevreyi tanıması daha kolaylaşır. 11 yaş ve üzeri soyut işlemler dönemi ise yetişkinlikle aynı süreçleri kullanır. Bu dönemler çocuklar arasında bireysel farklılıklar göstermekle birlikte 4. Sınıf öğrencileri, somut işlemler döneminden soyut işlemler dönemine geçiş dönemini oluşturduğundan projenin örneklemini oluşturmuştur.

Öğretmenler Kurulu ve İl Danışma Kurulu'nda; Temel Eğitim Şube ve Özel Eğitim ve Rehberlik Şubelerinin de temel problemlerinden biri de göçe bağlı nedenlerden dolayı kentlilik bilincinin oluşturulamamasıdır.

BİR ŞEHİRDE YAŞIYOR OLMAK

Yoğun g alan illerin en temel sorunlarının baŐında Őehre entegrasyon sorunu gelmektedir. Bu durumu birkaç açıdan değerlendirebiliriz:

1. G ile gelen ailelerin kendi hemŐehrilerinin olduğu bgeye taŐınma eğilimi, Şehrin kltr yerine kendi kltrn Őehirlere taŐımayı tercih etmesi kentlilik bilincinin oluŐmasını sekteye uğratmaktadır.
2. Bu mahallelerdeki okulların ğrencileri de genellikle bu Şekilde yaŐamayı tercih eden ailelerin çocuklarından oluŐtuęundan bu okullara zg yerel bir sorunsalı da okulun stratejik hedeflerinden biri haline getirmektedir. Bazı okullardaki yerli ğrenci nfus oranı % 1 lere kadar dŐmektedir.
3. Ortaya çıkan bu durum Şehirde gettolaŐmaya neden olmakta ve insan mirasımızı ortak bir paydada zenginleŐtirmemizin nne geçmektedir.
4. Milli Eğitim Bakanlığı'nın temel stratejilerinden biri de kent mirasının ve kentlilik bilincinin geliŐtirilmesinde okulların ve eğitimcilerin pozisyon almasıdır ki buna ynelik ortaokullar için bakanlık insiyatifler alacağının sinyalinini vermiŐtir. "Őehrimi Tanıyorum" projesi buna bir rnek olarak grlmektedir.

ğrencilerin kendi yaşadıkları Şehirlerin dinamiklerini tanımaması eğitim blgelerinde bulunan okulların temel sorunlarından birini oluŐturmaktadır. Şehrin tarihi ve tabiat varlıklarının dışında alıŐveriŐ, eğlence, sanatsal ve kltrel olanaklarının da gnlk hayatın içinde değerlendirilme ihtiyaı byle bir çalışmanın yapılmasını gerekli kılmıŐtır.

ÇALIŞMANIN AMAÇLARI

Bu proje ile kentlilik bilincinin oluşturulması, şehrin doğal, tarihi yerlerinin dışında fiziksel, kültürel, sosyal, ekonomik ve sportif olanaklarının da tanıtma, bu süreçte ebeveynlerle birlikte çocuklara yaşamsal deneyimlerin aktarılması amaçlanmaktadır.

ÇALIŞMANIN HEDEFLERİ

- Kentlilik bilincinin oluşturulmasında eğitim kurumlarının rol, sorumluluk ve inisiyatif almasını sağlamak.
- Kentlilik bilincinin oluşmasında yakından uzağa yöntemiyle önce mahallesini ve ilçesini sonra da yaşadığı şehri tanımaya olanak sağlayacak sistem geliştirmek.
- Bireysel ve kitlesel deneyimlerle çocuğun kendini şehrine ait hissetmesini sağlamak.
- Kentlilik bilinci oluştururken kişinin kendi öz kimliğine zarar vermeden

ondan tamamen uzaklaşmadan yaşadığı şehrin yerel kimliğine adaptasyonunu sağlamak.

• İlköğretim müfredatı içinde kentlilik bilinci ile ilgili bilgilendirici kavramların yetersiz olması nedeniyle öğrencilerin nitelik kazanmalarına ve beceri geliştirmelerine ortam hazırlamak

• Projede yer alan öğrenci ve ailelerle birlikte hareket ederek şehrin tanınmasını sağlayacak etkinliklere yer vermek ve farkındalığı artırmak.

• Araştıran, sorgulayan, düşünen ve üreten bir nesle ihtiyaç duyan dünyamız için yeni sosyal aktivitelerle öğrenci/veli temelli eğitim modellerinin ortaya çıkmasına olanak sağlamak.

• İş ve sosyal yaşamda başarılı olmanın en temel şartlarından birisi içinde bulunduğu ortamda çevresindekilerle uyumlu olmaktır. Kaynaşma ve dayanışma ruhu içerisinde hareket edebilme yeterliliği kazandırmak.

• Çeşitli etkinliklerle öğrencilerin, şehrin yaşam deneyimini içselleştirmesini sağlamak.

• Kentlilik bilincini eğitim kurumlarının içine ve hatta sınıfların içerisine indirgeyerek bir kentlilik kültürü yaratmak.

YÖNTEM

İl MEM Proje Ekibi ve okul müdürlerinden oluşan bir komisyon oluşturulmuştur. Bu kapsamda alan taraması, tanıtım toplantıları yapılmıştır. Araştırmalarda nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz yönteminden yararlanılmıştır. Elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenip yorumlanmış bireylerin görüşleri betimlenmiştir.

PLAN

Faaliyetler	Başlama tarihi	Bitiş tarihi	Sorumlu
Komisyonun oluşturulması	Ekim-2017	Ekim-2017	İl MEM
Milli Eğitim Müdürlüğü Temel Eğitim Bölümünün yapılacak proje çalışmalarını okullara üst yazı ile duyurması	Ekim-2017	Ekim-2017	İl MEM
Okullara Proje Daveti Gönderilmesi	Kasım-2017	Kasım-2017	Komisyon
Komisyon tarafından il genelinde projeye katılan okul müdürlerine, 4. Sınıf zümre başkanı öğretmenlerine proje tanıtım toplantısının yapılması	Aralık-2017	Aralık-2017	Komisyon İl MEM
Proje tanıtım videolarının hazırlanıp Milli Eğitim Müdürlüğü web sitesinde yayınlanması	Ocak-2018	Ocak-2018	Komisyon
Okul Yürütme Kurullarının Belirlenmesi	Ocak-2018	Ocak-2018	Okullar
Proje Çalışma Planlarının Yapılması	Şubat-2018	Şubat-2018	Komisyon Okullar
Okullarda projenin uygulanması	Şubat-2018	Haziran-2018	Okullar
Okullar tarafından uygulanan faaliyetlerin, komisyona sunulması	Haziran-2018	Haziran-2018	İl MEM Okullar
Okullardan gelen raporlar doğrultusunda değerlendirmelerin yapılması.	Temmuz-2018	-	Komisyon İl MEM

İl MEM Proje Ekibi ve 3 merkez ilçeden 5 okul müdüründen bir komisyon oluşturularak toplantılar yapılmış, öğrencilerin kendi yaşadıkları şehirlerin dinamiklerini tanımaması ve kentlilik bilincinin oluşmaması ile ilgili karşılaşılan sorunlar ve çözüm yolları değerlendirilmiştir. Bu kapsamda araştırmalar yapılarak faaliyet planları hazırlanmıştır.

Proje komisyonunda yer alan okul müdürleri ile projede yer alan okullardan 30 öğretmen, 50 veli ve 50 öğrenci ile bir araya gelerek projenin kurgusu üzerinde konuşuldu. Buna göre bir tema havuzu belirlendi. Bu tema havuzunun içerisinde de öncelikli 10 tema belirlendi. Her tema için proje ekibi tarafından bir talimatname hazırlandı.

İl Milli Eğitim Müdürlüğü Temel Eğitim Bölümü tarafından proje ile ilgili yapılacak çalışmalar, okullara üst yazı ile duyurulmuştur. Projede yer almak isteyen okullar gönüllülük esasına göre belirlenip proje daveti gönderilmiştir.

Projenin içeriğı il genelinde projeye katılan okul müdürlerine, 4. Sınıf zümre başkanı öğretmenlerine merkezi tanıtım seminerleriyle anlatılmıştır. Öğretmenler tarafından da sınıf rehber öğretmenlerine, öğrenci ve velilere eğitimler düzenlenmiştir. Proje tanıtımı ile ilgili hazırlanan tanıtım sunumu tüm okullara ulaştırılmıştır.

Okullar tarafından yürütme kurulları oluşturulmuş, proje çalışma planları hazırlanmıştır. Başta belirlenen 10 tema ile ilgili olarak etkinlikler aşağıda belirtildiğı şekliyle ve yönergeleriyle uygulamaya konulmuştur.

Ek-1 Proje Temaları ve Çalışma Sistemi

1-Okul İçinde Şehir Köşeleri

İlişkili Olduğu Ders: Sosyal Bilgiler, Türkçe

- Şehir Köşesi Oluşturulması,
- Okulda MiniaŞehir Köşelerinin Oluşturulması,
- Köşenin Dönemler Halinde Temalı Olarak Güncellenmesi

Okullarda oluşturulan Şehir Köşelerinde öğrenciler tarafından şehrin önemli yerleri ve yapılarının maketleri yapılarak sergilenmektedir. Yapılan maketler öğrenciler tarafından oluşturulduğu için daha kalıcı öğrenme yaşantıları sağlamakta ve öğrencileri araştırmaya sevk etmektedir.

2-Sınıf İçi Pano Düzenlenmesi

İlişkili Olduğu Ders: Sosyal Bilgiler, Türkçe

- Şehir Konusunda Aylık Temaların Belirlenmesi,
- Belirlenen Temaların Sınıfta Oluşturulan Gruplara Dağıtılması ,
- Gruplarca Temaların Sınıf İçi “Benim Şehrim” Panolarında Sergilenmesi,
- Sınıfça En Başarılı Sunumun Seçilmesi,
- Tüm Okulda Seçilen Grupların "Bir Günlük Şehir Gezisi" Etkinliği,

YÖNERGE:

28-32 kişilik sınıflarda uygulanır.

- Sınıftaki öğrenciler 7 ve 8 kişilik 4 ya da 5 gruba ayrılır.
- Her gruba şehir ile ilgili belirlenen konulardan biri verilir.
- Her gruptan bir lider seçilir.
- Grup lideri konularının alt başlıklarını diğer grup üyelerine dağıtır.
- Her grup kendi konusu ile ilgili araştırma yapar.
- Yapılan araştırmalar görsellerle desteklenir.

BİR ŞEHİRDE YAŞIYOR OLMAK

- 7) Araştırma sonuçları çizgisiz kağıda öğrenci el yazısı ile Türkçe dersinde yazılır.
- 8) Araştırma sonuçları görsellerle desteklenir.
- 9) Her grup araştırmalarını bir dosyada toplar.
- 10) Grup lideri kendi gruplarında yaptıklarını sınıfta sunar.
- 11) Grup liderleri daha önce belirledikleri sınıf panosunu öğretmenin gözetiminde yaptıkları araştırma konularını sergilerler.
- 12) Sınıf panosunda her gün bir grubun yaptıkları sergilenir.
- 13) Daha sonra bütün grupların yaptıkları bir panoda sergilenir.
- 14) En başarılı grup belirlenir.

3-Anahtar Kelimelerle Őiir ve Hikâye Yazımı (Bursa Temalı) İlişkili Olduğu Ders: Sosyal Bilgiler, Türkçe

- a) Anahtar Kelime Havuzunun Oluşturulması
- b) Anahtar Kelime Torbasının Tanıtımı, Kullanımının Anlatılması.
- c) Torbadan Çekilen Anahtar Kelimelerin Kullanılarak Őiir, Hikâye Yazılması
- d) Yazılan Eserlerin Sınıfça Değerlendirilmesi

Yazma, konuşma gibi bir anlatım yoludur. Oluşturulan yazılı metin kişinin ilgili konudaki bilgisini, yaşantısını, anlayışını, zihinsel düzeyini, kelime dağarcığını ve anlatım gücünü yansıtır(Göğüş,1978). Şehir ile ilgili yazılan metinlerde de şehrin öğrencilerin gözünden nasıl görüldüğünü ve şehir hakkındaki bilgi düzeylerini ortaya çıkarmak amaçlanmaktadır.

Őiir ve hikaye yazımı sonunda ortaya çıkan ürünler okulda oluşturulan şehir köşesinde ve okul koridorlarında sergilenip, okulların web sitelerinde dönüşümlü olarak yayınlanması sağlandı.

YÖNERGE

Öğretmen tarafından, tahtaya büyük harflerle şehrin adı yazılır. Beyin fırtınası yöntemiyle, öğrencilerden akla gelenleri listelemeleri istenir.

1- Öğrencilerden cevaplar gelecektir. Maddeler yetersiz ise öğretmen çağrışım yoluyla öğrencilere bulduracaktır.

2-Bu kelimelerden anahtar kelime torbası oluşturulur.

3-Torbadan çekilen kelimelerle Őiir ya da hikaye yazdırılır.

4- Sınıfta kurulan “Benim Şehrim” köşesinde bu eserler sergilenir.

BİR ŞEHİRDE YAŞIYOR OLMAK

4-Şehir Temalı Kitap Kapağı Tasarlama

İlişkili Olduğu Ders: Sosyal Bilgiler, Tŕkçe, Gŕsel Sanatlar

- Şehir Temalı Kitap Kapağı Tasarımının Yapılması
- Yapılan Kitap Kapaklarının Sergilenmesi

5-Şehir Temalı Kitap Ayracı Tasarlama

İlişkili Olduğu Ders: Sosyal Bilgiler, Tŕkçe, Gŕsel Sanatlar

- Şehir Temalı Kitap Ayracı Tasarımının Yapılması
- Seçilen Ayracın Baskı Yŕntemiyle Őođaltılması
- Oluşturulan Ayracın Okuldaki Őđrencilere Dağıtılması
- Okulda Kitap Ayracı Koleksiyonunun Oluşturulması

YŖNERGE

- Şehir temalı kitap ayracı tasarlama projesi hakkında Őđrencilere bilgi verilir.
- Şehrin tarihi ve turistik yerlerinin gŕsellerle desteklenerek tanıtımı yapılır.
- Őđrencilerle beyin fırtınası yapılarak resmi yapılacak bir veya birden fazla kŕltŕrel değer seçilir.
- Seçilen yerle ilgili gŕsellerle desteklenerek tanıtım yapılır.
- Veli toplantısı gŕndemine “Şehir Temalı Kitap Ayracı” konusu alınarak velilere bilgi verilip, destek istenir.
- Oluşturulan bir komisyon tarafından ayracın seçimi yapılır.
- Seçilen ayracın baskı yŕntemiyle Őođaltılır.
- Őođaltılan ayracın kaplattırılır.
- Oluşturulan ayracın okuldaki Őđrencilere dağıtılır.
- Ayracı seçilen Őđrenciler onurlandırılarak “kitap” hediye edilir.

6-İl İçi Geziler (Rehber EŐliđinde)

İlişkili Olduğu Ders: Sosyal Bilgiler, Tŕkçe, Oyun ve Fiziki Etkinlikler

Őđrencilere eğlenerek Őđrenme olanağı sağlamanın Önemli yŕntemlerinden biri de gezilerdir. Yapılan gezilerde Őđrencilerin birŐok duyu organı devreye girdiği iÇin daha sağlam ve kalıcı bilgiler oluŐturulmaktadır.

BİR ŞEHİRDE YAŞIYOR OLMAK

Rehber eŐliĐinde olması oğrencilerin ilk elen tecrube edinmesini sağlamaktadır. OĞrencilerin çevrelerini daha iyi tanımalarını, ihtiyaçlarını karŐılayacakları yerler hakkında farkındalık kazanmalarını sağlayacaktır.

7-Hafta Sonu Aile Gezileri

İlişkili Olduğu Ders: Sosyal Bilgiler, Türkçe, Trafik Güvenliği

- Gezi Planının Sınıfta Yapılması
- Aile İle Birlikte Gezinin Yapılması
- Gezinin Sınıfta Sunulması

YÖNERGE

- Her ay gezilecek bir yerin oğrencilerin de katılımıyla sınıf ortamında belirlenmesi.
- Gezilecek yerler planlanırken hava koŐullarının ve mevsimin göz önünde bulundurulması.
- Gezi maliyeti yüksek olan yerlerde, belirlenen yerle birlikte alternatif baŐka bir gezinin de önerilmesi.
- Geziye giderken yanlarına alması gerekenlerin belirlenmesi.
- Gideceği yer hakkında önceden araştırma yapması.

Gezi Yol Haritası :

- Ailesi ile görüŐerek gezinin tarih, gidilecek araç vs. planlamasını yapmak.
- Gezilerini fotoğraflamak.
- Gördüklerini ve izlenimlerini not almak.
- Ailesiyle görüŐ alıŐveriŐinde bulunmak. Onların da izlenimlerini ve duygularını öğrenmek.

Sunum Yol Haritası :

- Gezdiği yer hakkında yaptığı araŐtırmayı sunmak.
- Gezisini rapor haline getirmek ve görsellerle desteklemek.
- Raporunu plak gözle gördükleri dışında, izlenim, duygu ve düŐüncelerini de katarak hazırlamak.

8-Őehre zĐ Geleneksel Oyunlar

İlişkili Olduğu Ders: Sosyal Bilgiler, Türkçe, Oyun ve Fiziki Etkinlikler, Müzik

- Őehre zĐ Geleneksel Oyunların AraŐtırılması

BİR ŞEHİRDE YAŞIYOR OLMAK

- b) Oyunların Kurallarının Metin Haline Getirilmesi
- c) Oyunların İlişkili derslerde Oynanması

Öğrencilerin buldukları ilde daha önceden yaşayan insanların giyim ve müzik kültürünü, Şehrin tarihini ve yaŐayıŐ biçimini kavrayıp bu kültürü nesilden nesile aktarmalarını sağlamak kentlilik bilincinin oluşturulmasında önemli yer edinecektir.

9-Şehirde Yemek Kültürü

İlişkili Olduğu Ders: Sosyal Bilgiler, Türkçe,

- a) Őehre Özgü Yemeklerin AraŐtırılması
- b) Şehir Yemekleri Konulu Kermes Düzenlenmesi “Şehir Yemekleri Őenliđi”
- c) Köy düğünlerinde yapılan geleneksel yemeklerin fotoğraflanması.
- d) Yerel festivallerin takibi, fotoğraflanması, kameraya çekilmesi

10-Şehir Konulu Bilgi YarıŐmaları (Okul İçi)

İlişkili Olduğu Ders: Sosyal Bilgiler, Türkçe

- a) 4. Sınıflarda Sınıf YarıŐma Takımlarının Belirlenmesi
- b) YarıŐma Konularının Belirlenmesi
- c) Bilgi YarıŐmalarının GerçekleŐtirilmesi
- d) Kazanan Takımlara Ödüller Verilmesi

Uygulanan tüm bu faaliyetler, proje süreçlerinin bitiminden sonra rapor halinde komisyona sunulmuş ve komisyon tarafından değerlendirilmiştir.

